

वा० रा०

॥ ४९ ॥

स्वस्यपितृसदृशत्वं सागरोक्तं सत्यमिति बोधयितुं वरागमनप्रकारमाह ॥ ममेति उत्तरार्थं वररूपं ॥ ४७ ॥ औरसः पुत्रः मातुरालिंगनपूर्वस्वतेजोनिषेकद्वारानिर्मितः पुत्र इत्यर्थः ॥ अतोहं विचित्रनिर्माणे विश्वकर्मणा सदृशः नन्वेतस्मात्प्रार्थनायां किं नावदस्तत्राह ॥ न चेति ॥ आत्मप्रशंसालज्जयेति शेषः ॥ ४८ ॥ यस्मात्समर्थोऽस्मि तस्मादद्यैव मया सह वानराः सेतुं बध्नंतु बंधनानुज्ञादीयतामित्यर्थः ॥ ४९ ॥ विसृष्टाः दत्तानुज्ञाः उत्पेतुः उत्पेतुः ॥ ५० ॥ नगसंकाशास्ते नगान् पादपान् बभञ्जुः सागरं सागरसमीपं प्रचकर्षुः

मम मातुर्वरोदत्तो मंदरे विश्वकर्मणा ॥ मया तु सदृशः पुत्रस्तव देवि भविष्यति ॥ ४७ ॥ औरसस्तस्य पुत्रो हं सदृशो विश्वकर्मणा ॥ न चाप्यहमनुक्तो वः प्रब्रूयामात्मनो गुणान् ॥ ४८ ॥ समर्थश्चाप्यहं सेतुं कर्तुं वैवरुणालये ॥ तस्मादद्यैव बध्नंतु सेतुं वानरपुंगवाः ॥ ४९ ॥ ततो विसृष्टारामेण सर्वतो हरिपुंगवाः ॥ उत्पेतुर्महारण्यं दृष्ट्वा शतसहस्रशः ॥ ५० ॥ तेन गान्धर्वसंकाशाः शाखामृगगणर्षभाः ॥ बभञ्जुः पादपांस्तत्र प्रचकर्षुश्च सागरं ॥ ५१ ॥ ते सलैश्चाश्वकर्णैश्च धवैर्वैशैश्च वानराः ॥ कुटजैर्जुनैस्तलैस्तिलकैस्तिमिशैरपि ॥ ५२ ॥ बिल्वकैः सप्तपर्णैश्च कर्णिकारैश्च पुष्पितैः ॥ चूतैश्चाशोकवृक्षैश्च सागरं समपूरयन् ॥ ५३ ॥ समूलांश्च विमूलांश्च पादपान् हरिसत्तमाः ॥ इंद्रकेतूनि बोधम्यप्रजद्गुर्वानरास्तरून् ॥ ५४ ॥ तालान् दाडिमगुल्मांश्च नारिकेलविभीतकान् ॥ करीरान्वकुलान्निवान्समाजहुरितस्ततः ॥ ५५ ॥ हस्तिमात्रान् महाकायाः पापाणांश्च महाबलाः ॥ पर्वतांश्च समुत्पात्य यंत्रैः परिवहन्ति च ॥ ५६ ॥ प्रक्षिप्यमाणैरचलैः सह साजलमुद्धतं ॥ समुत्ससर्पचाकाशमवा सपत्ततः पुनः ॥ ५७ ॥ समुद्रं क्षोभयामासुर्निपतंतः समंततः ॥ सूत्राण्यन्ये प्रगृह्णन्ति त्याज्यतं शतयोजनं ॥ ५८ ॥ नलश्च केमहासेतुं मध्येन दनदीपतेः ॥ सतदा क्रियते सेतुर्वानरैर्घोरकर्मभिः ॥ ५९ ॥

आकृष्टवन्तः ॥ ५९ ॥ सालाश्वकर्णयोरवांतरजातिकृतो भेदः ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ इंद्रकेतून् फलपुष्पादिनाशोभावत्त्वादिद्रव्यजसदृशानुभूल्योद्यम्योद्धृत्योज्ज्वलः ॥ तरूनि त्यस्योत्तरेण संबन्धः ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ यंत्रैः सुखाहरणसाधनैः ॥ ५६ ॥ अवासपत् अघः पपातेत्यर्थः ॥ ५७ ॥ सूत्राणीति ॥ आकर्षणार्थमिति शेषः ॥ सेतोरवक्रत्वायेति विशेषः ॥ शतयोजनमायतं दीर्घं महासेतुं नलश्च के इत्युत्तरेणान्वयः ॥ ५८ ॥ ५९ ॥

यु० का०

॥ ४९ ॥